

A veleméri templom

2013 július 24. Bob

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [406](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejtőzködő Magyarországot eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

A
s
z
er
z
?
fe
lv
ét
el
e

Hála istennek – és a régiségeink iránt mostanában megélnékül érdekldésnek –, ma már nem teljesen ismeretlen a veleméri templom. Mégis amikor az ember pár évenként újra meg újra visszatér az rség e félrees? szegletébe, elzarándokolni a közvetlenül a szlovén határon megbúvó becses m?emlékhez, a rejt?zköd? magyar múlt jellemz? példáját látja maga el?tt. A fogyatkozó, már alig kétszáz lelket számláló Velemér községen túl, a Pap-rétnek nevezett hegyoldalon, az erd? szélén áll a nyolc évszázaddal ezel?tt épült katolikus templom, amelynek híres középkori falfestményei már régen a „nem hivatalos világörökség” részét alkotják.

Rómer Flóris nagyváradi apát, egyik legels? m?emlékkutató szakemberünk 1863-ban vet?dött el Vas vármegye e távoli zugába. Felismerte az akkor nagyon leromlott állapotban, tet?zet és toronyfedél nélkül álló templom – és különösen a freskók – értékét; tüstént jelentést készített róla a régészeti szaklapba, és újságcikket írt a Vasárnapi Újságba. Az ennek nyomán részlegesen kijavított épületet azonban csak 1904-ben, 1937-ben, végül 1967–68-ban állították helyre megnyugtatóan, s óvták meg a további károsodástól. A XIX. század végén készült másolatokat felhasználva ekkor restaurálták a falképeket is.

A templom els? említése, „Welemer” településsel együtt, 1360-ban történik. A falu ekkor a közeli lendvai vár birtokai közé tartozott, kés?bb a Szécsi családé, majd a leggazdagabb felvidéki dinasztia, a Thurzók tulajdona lett. 1508-tól egészen az említett Rómer-látogatásig nem bukkant fel sem a hely, sem templomának neve, amelyet eredetileg is a Szentháromság tiszteletére szenteltek fel valamikor az 1220-as évek elején. Ekkor készült az egyhajós, nyugati tornyos téglapépület, amelynek sokszögzáródású, támpillér nélküli szentélye a román kor és a korai gótikus stílus közötti átmenetet szemlélteti. Az arányos hajót lapos gerendafödém borította, a keskeny, enyhén csúcsos diadalívvel elválasztott szentélyt ötfiókos, kezdetleges boltozattal fedték le. A keleti végfalon keskeny, egyszer? dísz? gótikus ablak nyílik, a szentély déli részén különös kerek „lyuk” látható, a hajó déli oldalán szabályosan kimért, hármas ablaksor pedig minden bizonnyal a Szentháromság magasztos egységét szimbolizálja. A termésk? lábazattól szépen futó, rézs?s párkány választja el a táglafalazatot, a sarkokat faragott kövek er?sítik, a koronapárkányt félkörös árkádsor díszíti, amelynek eresz alatti sarkairól faragott k?arcok néznek le, s jelképszer? szobrocskák ragadják meg a tekintetet.

A hasáb formájú, gúlasisakos torony a hajó el?tt áll, nyugati bejáratával kis el?csarnokot képezve. A megkapó tisztaságú bels? térbe lép?t elkápráztatja a falfestmények látványa. Az északi falon, a diadalív két oldalán és a szentély egészében megmaradtak a – reformátusok által a XVII. században bemeszelt, kés?bb el?hámozott – freskók. A hajóban a háromkirályok betlehemi látogatása, Szent László király, Szent Miklós püspök, Szent Erzsébet és az apostolok alakjai, Jézus kálváriája és az utolsó ítélet jelenetei, valamint a világbíró Krisztus és a köpönyeges Sz?z Mária képei láthatók; a szentélyben pedig az angyali üdvözlés, az evangélisták jelképes és valóságos portréi mellett ott van – az északi oldalon fön, a gótikus szentségháztól jobbra – a falképek fest?jének önarcképe! A veleméri freskók alkotója, Aquila János (a már ismertetett martyánci templom épít?- és fest?mestere – vö. Magyar Nemzet, november 10.) 1378-ban dolgozott itt.

Türelmesen végignézegetve a 623 éves freskókat, majd visszatérve a f?város új kelet? „falfestményei” közé, elgondolkozhatunk a m?vészet „fejl?désének” irányán.

[Tweet](#)

Raffay Ernő ajánlásával
Kortörténeti dokumentumgyűjtemény,
készült jelképesen **1919** sorszámozott példányban

Hangoskönyv CD melléklettel

Ajánló